

Mișu Dinvale și Nicolae Pomoje în ipostazele aceluiași personaj din „Philadelphia ești a mea”

cole sortite de noi unui număr mai restrâns de reprezentații, dar care au cunoscut pe scenă serii întregi încă neîncheiate — (*După cădere și Stilpii societății*) — ne-am gândit să structurăm actualul repertoriu pe coordonata lucrărilor majore, semnificative, cu care să putem alcătui o zestre de spectacole pentru mai multe stagii. Alături de *A 8-a minune*, reluare cu care deschidem stagiunea, figurează, ca premiere în prima parte a stagiunii, *Philadelphia ești a mea*, de Brian Friel, *Viața e ca un vagon*, de Paul Everac, *Matca*, de Marin Sorescu și *Subiectul era trandafirii* de Gilroy. Datorită faptului că ne-am propus să asigurăm în această stagiune o ritmicitate mai precisă — o premieră în fiecare lună — a trebuit să cravașăm puțin timpul și să cerem colectivului un efort deosebit. Noi avem doar 33 de actori pe care îi folosim și la realizarea premierelor și la împropiatarea vechilor spectacole.

Teatrul Giulești Autori în custodie

Că Giuleștiul își deschide stagiunea cu piesa lui M. R. Iacoban Simbătă la Veritas am aflat încă din primăvară. Teatrul o știa încă din toamna trecută, ba chiar am putea zice că o știa încă de acum doi ani, de când a lansat în București pe Mircea Radu Iacoban, cu Tango la Nisa.

Că Giuleștiul știe de pe acum, cu precizie, cu ce va sărbători Augustul viitor, și anume cu piesa lui Petru Vintilă, Cine ucide dragostea, ne face să privim la acest teatru cu interes și simpatie. S-ar putea ca cei ce caută „absolutul”, — adică lucrări dramatice originale perfecte — să privească cu superioritate planul Giuleștiului; cu prejudecata că nici una din aceste lucrări nu atinge sfera capodoperei, a textului perfect. Inșiși creatorii giuleșteni recunosc că scrierile pentru care au optat nu sînt perfecte, că pot fi îmbunătățite. Publicarea ambelor texte în revista „Teatrul” n-ar putea constitui pentru toți directorii girul calității, așa cum crede fanatic directoarea Giuleștiului. Să nu uităm însă, că printre spectacolele cele mai bune, citate ca atare în stagiunea trecută, se numără și Casa care a fugit pe ușă, de Petru Vintilă — text privit, inițial, cu destulă suspiciune de către unii directori de teatre.

A crea afinități, a lua în custodie anumiți autori dramatici, a încerca să-i promovezi sistematic, concentrînd pentru realizarea spectacolelor toate forțele teatrului, iată o idee programatică pe care startul acestei stagiuni o poate fixa ca semnificativă.

„Noi n-am deschis stagiunea cu reluări, ci numai cu premiere — ne declară giuleștenii. Considerăm că promovarea pieselor originale face parte din menirea noastră. Dacă toate teatrele și-ar propune să deschidă stagiunea, să zicem, cu 20 de piese originale, una cel puțin ar ajunge, cred, la stadiul de eveniment. Nu sîntem adepții sistemului de a urmări evenimentul cu orice preț”. Contrar acestui ultim principiu teoretic, giuleștenii luptă practic din toate puterile să-și înscrie deschiderea stagiunii în rîndul evenimentului. O dovedesc, în primul rînd, actorii, cei mai buni pe care-i are teatrul și care, mai în glumă, mai în serios, poreclindu-se cu ironie cînd „brigadierii”, cînd „echipă de șoc”, cînd „deschizători de drum”, lucrează asiduă și profund la cizelarea rolurilor. Dorina Lazăr, Ion Vilcu, Peter Paulhoffer, Cornel Dumitrah, Dana Comnea, Paul Ioachim, Atena Deme-triad, Mișu Stan (care se jălește că au jucat

„Simbătă la Veritas“,
deocamdată la masă

în toate premierele de succes ale teatrului), au dreptate să se laude : „Noi la SECUNDA 58, noi la COMEDIE CU OLTENI, noi la ACEȘTI INGERI TRIȘTI, noi la ...ESCU, noi la MEȘTERUL MANOLE, noi la CASA CARE A FUGIT PE UȘĂ. Tot noi la TANGO LA NISA și acum, tot noi în SÎMBĂTĂ LA VERITAS.”

— Și vă pare rău ?

— „Nu. Ne place piesa, e alertă, proaspătă. E mai bine scrisă ca TANGO LA NISA. Ne place adevărul care domnește în sentimente și în expresii. Personajele au trăsături simple care atestă un autentic talent. Nici unul din eroi nu e realizat pe deplin. Fiecare e însă perfectibil. Intenția autorului de a demonstra că fiecare personaj e și bun și rău, că fiecare tinde spre perfecționare, vom încerca s-o împlinim și prin interpretarea noastră. Vom încerca să luminăm calitățile piesei și nu cusururile ei. Dacă autorul ar fi adăncit totuși mai mult conflictul, atunci și ideea piesei ar fi ieșit probabil mai puternic în relief. Evident dacă nu aveam convingerea că putem contribui la îmbogățirea acestui text, nu l-am fi ades, îl lăsam să fie numai citit...” Ceilalți interpreți : Dana Comnea, Olga Bucătaru, Vasile Ichim, Teodora Mazanitis, Simion Negrilă, nu se lansează deocamdată în discuții, ascultă ce spun confrății. Mișu Stan, care a jucat numai servitori, numai temniceri, numai... șerpi și alte personaje pe care autorii nu le-au lăsat să stea prea mult în scenă (și din care autorul a făcut adevărate mici bijuterii, așa cum consemnează toate cronicile), și care joacă și acum tot un rol episodic, visează : „Aș vrea și eu un rol care să spună ceva prin text, și apoi să viu să adaug și eu”. Cu veleități de dramaturg (i s-a jucat doar o piesă la Galați), Paul Ioachim își va sărbători, cu personajul lui Iacoban, a 20-a stagiune. Se mindrește cu zestrea lui actoricească, ciștigată cu piese românești.

După patru ore de repetiție fără pauză, spre disperarea interpreților „vicioși”, strănici fumători și băutori de cafea, am ascultat și părerea Getei Vlad, regizoarea spectacolului. „Problema dificilă pentru mine, ca și pentru

actori, este să asigurăm acestei piese, scrise sub forma unui scenariu de film, o unitate stilistică. Așa fragmentată cum e, piesa se înscrie în regula unității clasice : de timp, de loc, de acțiune. Conținutul și forma ei te obligă la o anumită concepție scenică, care, evident, nu va fi împotriva autorului. Mă bizui pe actori, considerind că un regizor care nu este capabil să-l ajute pe actor, are cel puțin obligația să nu-l împiedice”.

Spirituală, ca de obicei, directoarea teatrului, Elena Deleanu, acest experimentat conducător de navă sau marinar de cursă lungă, cum vreți să-i spunem, își argumentează sentimental opțiunea : „Am ales piesa lui Iacoban, fiindcă mi-a plăcut. Observi, cred, că la noi „matriarhatul” se perpetuează. Dacă și piesa ar fi fost scrisă de o femeie, ar fi fost grozav. Fie vorba între noi, am convingerea că femeile lucrează bine. Cuplul Geta Vlad și scenografa Sanda Mușatescu, care au înregistrat atâtea succese cu piesele originale, sper să realizeze și de data aceasta un succes. Dacă unii dintre actorii noștri se dovedesc mai sceptici, crezind că momentul deschiderii stagiunii nu e în general destul de spectaculos, că nu va fi ceva deosebit, o deschidere cu surle și fanfare, cu premiere originale absolute, în serie la toate teatrele — (asta și fiindcă s-a ajuns la stagiuni non-stop, și stagiunile de vară se continuă armonios cu cele de toamnă) — eu, mai optimistă, cu simțul realității și mai ales al răspunderii organizatorice (care, nu este deloc de disprețuit) mă grăbesc să spun că va fi totuși o stagiune deosebită. Văd că toată lumea deschide cu piese românești. Unele teatre repetă piese din stagiunea trecută și sînt mai aproape decît noi de momentul deschiderii. Nu sînt adevărate premiere cu orice preț. Sînt teatre care vin cu piese românești, reluate după una sau două reprezentații nerulate încă la public, și asta nu e rău. Stagiunea aceasta va marca totuși un eveniment. Se deschide noua sală a Teatrului Național. Ce alt eveniment mai vreți ? O să povestim acest lucru și copiilor. Va să zică, la teatrul nostru s-a petrecut... în stagiunea în care s-a deschis Naționalul”.